

הכנסת היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 024000-2024)
ירושלים, י"ג בסיון התשפ"ד
19 ביוני 2024

לכבוד
עו"ד יוסי פוקס
מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: בקשות הממשלה לקיצור תקופת ההנחה להצעות חוק מטעמה

אני מתכבדת לפנות אליך בנושא שבנדון:

1. סמוך לאחר המלחמה ועל מנת להתמודד עם עניינים דחופים, שנגעו למלחמה, שנכון היה לחוקקם בהקדם בחקיקה ראשית חלף תקנות שעת חירום, ואף לא חלף – מצאתי לנכון לאפשר לוועדת הכנסת לנקוט בגישה מקלה באישור בקשות הממשלה לקצר את תקופת ההנחה להצעות חוק מטעמה אף בכל הקריאות.
2. ככל שנקפו החודשים נוכחתי לראות כי השימוש שעושה הממשלה בבקשות לקיצור תקופת ההנחה, אף בכל הקריאות, נעשה ברוחב יד בכלל, ובמקרים הנוגעים למלחמה שנקבעו בהוראות שעה – מונחת הצעת החוק ולצידה הבקשה לקיצור תקופת ההנחה סמוך לפקיעת הוראת השעה – באופן שמחייב את הכנסת להיות נתונה לסד זמנים שפוגע ביכולתה לקיים הליך חקיקה נאות.
3. בדיון בוועדת הכנסת ביום 11.3.24 בבקשת הממשלה להקדמת הדיון בהצעת חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון) (תיקון), התשפ"ד-2024 (מ/1728), שהוגשה לכנסת תשעה ימים לפני פקיעת החוק, ביקשתי מנציגת משרד המשפטים, עוה"ד גאל עזריאל, להעביר לייעוץ המשפטי לממשלה ולממשלה שהאינפלציה בבקשות פטור מחובת הנחה בכל הקריאות, שמגישה הממשלה, מאז פתיחת המושב הנוכחי אינה מקובלת.
4. עוד ציינתי באותה ישיבה שלא ייתכן שהכנסת תידחק בכל לוחות הזמנים שלה והממשלה תוסיף ותבקש בקשות לפטור מחובת הנחה, וכי ראוי היה שתיעשה בדיקה טרם העברת הבקשות לקיצור תקופת ההנחה לכנסת.
5. אף על פי כן, ישנו ריבוי בבקשות הפטור, הן לקריאה הראשונה והן בכל הקריאות. אמנם, ועדת הכנסת לא מאשרת את כל הבקשות ויו"ר הוועדה מפעיל שיקול דעת ענייני בכל המקרים, אך גם הוא הביע לא פעם את מורת רוחו על מועד הנחת הצעת החוק על שולחן הכנסת באופן שחייב את הידרשות ועדת הכנסת לסוגיית קיצור תקופת ההנחה. כך למשל, בישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום 17.6.24 בבקשה לקצר את תקופת ההנחה לשתי הצעות החוק הממשלתיות להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום בדבר פגישה עם עורך דין של עצור בעבירת ביטחון ובדבר הארכת מעצר לחשוד בעבירת ביטחון (מ/1757 ו-מ/1758) אמר יו"ר הוועדה שלמרות שמדובר בהוראת שמועד פקיעתה ידוע, הממשלה מגיעה בדקה ה-90 ומבקשת פטור לכל הקריאות ושועדת הכנסת צריכה לחלץ את כולם; הוא הוסיף

ואמר שהממשלה יודעת מתי הוראות השעה מסתיימות ושאת הצעות החוק צריך להביא מוקדם יותר כדי שחברי הכנסת והוועדות יוכלו לעשות עבודה רצינית וכי הבאה של הצעות החוק ברגע האחרון פוגעת בכנסת כאילו הכנסת היא חותמת גומי, ושאי אפשר לצפצף על עבודת הכנסת וחברי הכנסת כאילו היא אינה חשובה.

6. לאור האמור, אבקש כי תימצא הדרך להיערך מבעוד מועד במשרדי הממשלה השונים, ביחס להצעות חוק דחופות או שהן הוראות שעה, באופן שבו יחל התהליך בממשלה זמן מספיק מראש שגם יאפשר את הנחת הצעת החוק על שולחן הכנסת ללא צורך בבקשה לקיצור תקופת ההנחה, כדי שהכנסת תוכל לדון בהצעת החוק לא תחת סד זמנים שנכפה עליה שלא באשמתה ובאופן שיאפשר לכנסת לקיים הליך חקיקה תקין.

בכבוד רב,

שגית אפיק

העתקים :
חבר הכנסת אופיר כץ, יושב ראש ועדת הכנסת
עו"ד שרון אפק, מנהל מערך ייעוץ וחקיקה, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה